

به نام خدا

نقش سواد رسانه ای در آموزش و توسعه شغلی معلمان

مولفان :

آتوسا احمدی

عبدالعزیز بالنده پور

خیرمحمد کرد

انور فرهادی مقدم

احمد احسانی مهر

انتشارات ارسطو

(سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۳)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

chaponashr.ir

سرشناسه: احمدی، آتوسا، ۱۳۶۵
عنوان و نام پدیدآور: نقش سواد رسانه ای در آموزش و توسعه شغلی معلمان/ مولفان آتوسا احمدی، عبدالعزیز بالنده پور، خیرمحمد کرد، انور فرهادی مقدم، احمد احسانی مهر.
مشخصات نشر: انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری: ۸۷ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۴۰۸-۰۲۵-۷-۷
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
موضوع: معلمان - سواد رسانه ای - آموزش - توسعه شغلی
شناسه افزوده: بالنده پور، عبدالعزیز، ۱۳۶۴
شناسه افزوده: کرد، خیرمحمد، ۱۳۵۹
شناسه افزوده: فرهادی مقدم، انور، ۱۳۶۴
شناسه افزوده: احسانی مهر، احمد، ۱۳۷۳
رده بندی کنگره: PN2178
رده بندی دیویی: ۸۰۹/۲۲۱
شماره کتابشناسی ملی: ۹۴۹۳۸۲۶
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

نام کتاب: نقش سواد رسانه ای در آموزش و توسعه شغلی معلمان
مولفان: آتوسا احمدی - عبدالعزیز بالنده پور - خیرمحمد کرد
انور فرهادی مقدم - احمد احسانی مهر
ناشر: انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)
صفحه آرایی، تنظیم و طرح جلد: پروانه مهاجر
تیراژ: ۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۳
چاپ: زیر جلد
قیمت: ۸۷۰۰۰ تومان
فروش نسخه الکترونیکی - کتاب رسان:
<https://chaponashr.ir/ketabresan>
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۴۰۸-۰۲۵-۷-۷
تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵
www.chaponashr.ir

فهرست مطالب

۹	.....	سواد رسانه ای چیست و چرا اهمیت دارد؟.....
۹	.....	سواد رسانه ای چیست؟.....
۹	.....	رسانه چیست؟.....
۱۰	.....	سواد چیست؟.....
۱۱	.....	تاثیر سواد رسانه‌ای.....
۱۱	.....	پیام های رسانه ای.....
۱۲	.....	جلوه های رسانه ای.....
۱۲	.....	چرا سواد رسانه ای مهم است.....
۱۳	.....	اخبار جعلی.....
۱۴	.....	تعصب رسانه ای.....
۱۵	.....	نگرانی های سلامت روان.....
۱۶	.....	دسترسی به اینترنت و رسانه.....
۱۶	.....	مهارت های سواد رسانه ای.....
۱۶	.....	تجزیه و تحلیل و ارزیابی محتوای رسانه ها.....
۱۷	.....	محتوا ایجاد کنید.....
۱۷	.....	بر اساس دانش خود عمل کنید.....
۱۸	.....	چگونه دارای سواد رسانه ای شویم.....
۱۸	.....	خود را در زمینه سواد رسانه ای آموزش دهید.....

- مهارت های خود را تمرین کنید..... ۱۹
- آینده سواد رسانه ای..... ۲۰
- سواد الگوریتمی..... ۲۰
- نقش سواد دیجیتال در توسعه شغلی مدرن..... ۲۱
- بهترین شیوه ها در سواد سلامت دیجیتال..... ۲۳
- توسعه شغلی چیست؟..... ۲۴
- چرا توسعه شغلی مهم است؟..... ۲۵
- ارتقای افقی..... ۲۵
- گردش شغلی..... ۲۵
- گردش شغلی چیست؟..... ۲۶
- نقش آموزش..... ۲۶
- تفاوت توسعه شغلی با غنی سازی شغلی..... ۲۶
- توسعه شغلی و برنامه توسعه شغلی چیست؟..... ۲۷
- منظور از توسعه شغلی چیست؟..... ۲۷
- توسعه شغلی چگونه پدید می آید؟..... ۲۸
- چه عواملی بر توسعه شغلی افراد تاثیر دارند؟..... ۲۹
- بودجه در نظر گرفته شده..... ۲۹
- ویژگی های شخصیتی..... ۲۹
- سن..... ۳۰
- قید و بندهای مالی..... ۳۰
- چگونه شغل خود را توسعه دهیم؟..... ۳۱
- چگونه حرفه خود را در کار توسعه دهید..... ۳۵

۳۶	راه برای پیشرفت شغلی.....
۴۰	توسعه شغلی اکنون شروع می شود.....
۴۰	غنی سازی شغلی چیست؟.....
۴۱	تئوری غنی سازی شغل: تاریخچه مختصر.....
۴۲	مزایای غنی سازی شغلی.....
۴۴	بررسی تشخیص شغل.....
۴۴	۱۲ مداخله غنی سازی شغلی.....
۴۷	غنی سازی شغلی در مقابل توسعه شغلی.....
۴۸	موانع غنی سازی شغلی.....
۴۹	۷ اهمیت کلیدی توسعه شغلی.....
۵۰	یک. افزایش رضایت شغلی.....
۵۰	دو. تقویت امنیت شغلی.....
۵۰	سه. افزایش درآمد.....
۵۰	چهار. افزایش فرصت های شغلی.....
۵۱	پنج. افزایش اعتماد به نفس.....
۵۱	شش. پایداری شغلی.....
۵۱	هفت. افزایش بهره وری فردی و سازمانی.....
۵۱	۵ راهکار موثر برای توسعه شغلی.....
۵۱	۱. خود ارزیابی.....
۵۲	۲. تعیین هدف.....
۵۳	۳. برنامه ریزی اقدام.....
۵۴	۴. اجرا.....

- پیشنهاد کارناب: توسعه مهارت‌های زندگی..... ۵۵
- رشد و توسعه شغلی..... ۵۷
- توسعه حرفه ای برای معلمان چیست؟..... ۵۸
- توسعه حرفه ای برای معلمان درس پژوهی..... ۵۹
- پرسشنامه توسعه حرفه ای برای معلمان..... ۶۰
- توسعه شایستگی حرفه ای برای معلمان..... ۶۱
- توسعه حرفه ای برای معلمان زیست شناسی..... ۶۳
- ویژگی معلمان در آموزش آنلاین..... ۶۴
- مهارت کار کردن با ابزارهای تکنولوژی..... ۶۴
- آموزش خلاقانه..... ۶۵
- در دسترس بودن همیشگی..... ۶۵
- بازخوردهای مفید و مستمر..... ۶۶
- سازگاری بالا..... ۶۶
- صبر و حوصله، مهم‌ترین ویژگی معلمان در آموزش آنلاین..... ۶۷
- برای تقویت مهارت‌های خود هزینه کنید..... ۶۷
- کلاس را با یک فعالیت پایانی خاتمه دهید..... ۶۷
- معرفی منابع کمک آموزشی آنلاین..... ۶۸
- تأثیرات اینترنت در آموزش و پرورش..... ۷۰
- اتصال مدارس به شبکه اینترنت..... ۷۲
- شبکه مجازی و جوانان..... ۷۳
- مزایای استفاده از شبکه مجازی در اینترنت..... ۷۴
- شبکه اینترنت و سرمایه اجتماعی..... ۷۵

۷۵. دسترسی به شبکه جهانی اینترنت در مدارس.....
- ۷۶ بررسی تاثیر فناوری اطلاعات در بهبود آموزش معلمان.....
- ۸۰ فعالیت های آموزشی معلمان، با استفاده از فناوری اطلاعات.....
- ۸۰ دسترسی به منابع فناوری اطلاعات.....
- ۸۱ دانش معلمان در مورد توانمندی فناوری اطلاعات در آموزش.....
- ۸۱ اعتماد معلمان در بکارگیری فناوری اطلاعات.....
- ۸۲ کار مشارکتی، شناخت بهتر یادگیری شاگردان.....
- ۸۳ فن معلمی خارج از کلاس درس.....
- ۸۵ تاثیر آموزش مجازی و سواد رسانه ای در رضایت شغلی معلمان در سطح مدارس..
- بررسی رابطه بین سواد رسانه ای و اطلاعاتی معلمان و نگرش آنها به آموزش وب
محور با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان در دوران کرونا.....
- ۸۵
- ۸۶ شناسایی صلاحیت های حرفه ای معلمان درس تفکر و سواد رسانه ای.....

سواد رسانه ای چیست و چرا اهمیت دارد؟

ما نگاهی دقیق تر به سواد رسانه ای و آنچه آن را در شرایط فعلی ما بسیار مهم می کند، می اندازیم.

آیا تا به حال به این فکر کرده اید که چه مقدار از رسانه هایی که مصرف می کنید واقعی هستند؟ با توجه به اینکه زمان زیادی از ما توسط اشکال مختلف رسانه ها صرف می شود، باید مطمئن شویم که آن را عاقلانه مصرف می کنیم.

سواد رسانه ای چیست؟

برای کسانی از شما که قبلاً نام این اصطلاح را نشنیده اید، ممکن است کمی گیج کننده به نظر برسد. شاید شما معنی «رسانه» و «سواد» را بدانید، اما قبلاً استفاده از آنها را با هم نشنیده باشید. قبل از اینکه بتوانیم این اصطلاح را بفهمیم، باید معنای رسانه و سواد را به طور جداگانه درک کنیم.

رسانه چیست؟

رسانه یک اصطلاح گسترده است و اشکال مختلفی را در بر می گیرد. رسانه هر گونه خروجی ارتباطی است که برای توزیع اطلاعات، سرگرمی و داده استفاده می شود. اساساً رسانه روشی است که از طریق آن پیام ها به مخاطبان توزیع می شود.

هنگامی که به عنوان "رسانه های جمعی" نامیده می شود، این در رابطه با اشکال رسانه ای است که می توانند در مدت زمان کوتاهی به مخاطبان انبوه دسترسی پیدا کنند (مانند روزنامه ها و تلویزیون). بیایید نگاهی به سایر رسانه های رایج بیندازیم: رسانه های اجتماعی (این شامل پلتفرم هایی مانند فیس بوک، تویتر و اینستاگرام می شود. ما از آنها برای توزیع محتوا در بین اتصالات خود در این پلت فرم ها استفاده می کنیم)

فیلم

رادیو

بازی های ویدیویی

کتاب ها

دستگاه های هوش مصنوعی

سواد چیست؟

ما می توانیم سواد را به عنوان توانایی شناسایی، تفسیر، درک و برقراری ارتباط تعریف کنیم. مهارت های سواد شامل توانایی خواندن، نوشتن، صحبت کردن و گوش دادن موثر است.

بنابراین، چگونه این دو کلمه به هم گره می خورند؟ سواد رسانه ای توانایی درک اطلاعاتی است که به ما ارائه می شود و پاسخ مناسب می دهد. ما باید تلاشی آگاهانه انجام دهیم تا بفهمیم چگونه همه اشکال رسانه ایجاد و مصرف می شوند. در ادامه مقاله در مورد اینکه چرا این بسیار مهم است بحث خواهیم کرد.

تأثیر سواد رسانه‌ای

چه در اینستاگرام و چه در روزنامه‌های روزانه، ما روزانه توسط انواع مختلف رسانه احاطه شده‌ایم. رسانه نحوه سرگرم ماندن، ارتباط و مطلع ماندن ما است، بنابراین تأثیر زیادی بر زندگی ما دارد.

با توجه به افزایش محبوبیت خدمات اشتراکی مانند نتفلیکس و تلفن‌های هوشمند، رسانه‌ها هرگز به این راحتی در دسترس نبوده‌اند. آمارها نشان می‌دهد که آمریکایی‌ها به طور متوسط روزانه ۴۷۳ دقیقه را صرف رسانه می‌کنند.

علاوه بر این، میانگین استفاده روزانه از رسانه‌های اجتماعی در سراسر جهان ۱۴۵ دقیقه در روز است. به ویژه جوانان معمولاً هر روز زمان زیادی را صرف مرور برنامه‌های رسانه‌های اجتماعی می‌کنند. همانطور که به زودی در مورد آن صحبت خواهیم کرد، این می‌تواند برای ذهن‌های جوان بسیار خطرناک باشد.

بسیاری از ما نظرات خود را بر اساس رسانه‌ها شکل می‌دهیم، از طریق رسانه‌ها دوستان و خانواده در ارتباط می‌مانیم و خود را با استفاده از رسانه‌ها آموزش می‌دهیم. شکی نیست که رسانه‌ها به طرق مختلف بر زندگی ما تأثیر می‌گذارند.

پیام‌های رسانه‌ای در مقابل جلوه‌های رسانه‌ای

همانطور که در مورد سواد رسانه‌ای بحث می‌کنیم، مهم است که بین دو مفهوم اصلی تمایز قائل شویم. پیام‌های رسانه‌ای و جلوه‌های رسانه‌ای:

پیام‌های رسانه‌ای

این پیام‌زیربنایی و قصد همه رسانه‌هایی است که توزیع می‌شود. پیام‌های رسانه‌ای معمولاً هدفشان سرگرم کردن، متقاعد کردن یا آموزش است. ممکن است یک پیام

رسانه ای اهداف متعددی داشته باشد، مثلاً یک تبلیغ سرگرم کننده و در عین حال متقاعدکننده.

به بیان ساده، رسانه ها برای خدمت به یک هدف ایجاد شده اند. پیام های رسانه ای اطلاعات مورد نظری هستند که سازندگان می خواهند برای پیشبرد اهداف خود، هر چه که باشد، منتقل کنند.

جلوه های رسانه ای

از سوی دیگر، اثر رسانه ای یک اثر قابل اندازه گیری است که در نتیجه پیام های رسانه ای رخ می دهد. نوع تأثیر و میزان تأثیر بستگی به خود پیام رسانه ای و مخاطبی دارد که از آن پخش می شود.

رسانه های جمعی می توانند بر افکار، نگرش ها و رفتار مخاطبان تأثیر بگذارند و اغلب در شکل دادن به فرهنگ مدرن نقش دارند. چنین تأثیراتی همچنین می تواند باورهای موجود را، چه برای خوب یا بد، تقویت کند. رسانه هایی که مصرف می کنیم همچنین پتانسیل ایجاد تغییرات مهم را دارند - بزرگ یا کوچک.

چرا سواد رسانه ای مهم است

با وجود نکات مثبت زیاد، خطرات و مسائل زیادی در دنیای رسانه وجود دارد. بدون احتیاط و مراقبت، این خطرات می توانند مصرف رسانه ها را به طور بالقوه مشکل ساز کنند. سواد رسانه ای به ما این امکان را می دهد که نیت رسانه ها را زیر سوال ببریم و از خود در برابر هرگونه تأثیر منفی رسانه ها محافظت کنیم.

بنابراین، برخی از جنبه های منفی رسانه ای که بدون سواد رسانه ای مصرف می شود چیست؟

اخبار جعلی

به لطف قدرت اینترنت، همه ما قادریم اطلاعات را با جهان به اشتراک بگذاریم. ما می توانیم اطلاعات را در رسانه های اجتماعی، ایمیل، یا حتی وب سایت های منبع باز مانند ویکی پدیا به روز کنیم. با وجود آزادی بسیار زیاد در به اشتراک گذاری اطلاعات، اجتناب ناپذیر است که نمی توان همه آنها را قابل اعتماد دانست.

اخبار جعلی و اطلاعات نادرست در عصر اینترنت گسترده شده است، بنابراین مهم است که بتوانیم بین اخبار جعلی و اخبار واقعی تمایز قائل شویم. رسانه هایی که مصرف می کنیم نظرات ما را در مورد بسیاری از موضوعات مهم شکل می دهند - از جمله سیاست، مراقبت های بهداشتی، و رویدادهای جاری.

آخرین چیزی که می خواهیم این است که چنین نظرات مهمی را بر اساس دروغ و اطلاعات نادرست بنا کنیم. پلتفرم هایی مانند اینستاگرام و فیس بوک امکان اشتراک گذاری سریع اطلاعات را فراهم می کنند که به اخبار فرصتی برای انتشار سریع می دهد و اغلب اخبار جعلی را باورپذیر می کند.

همه اخبار جعلی با نیت بد توزیع نمی شوند. یک چشم انداز از اطلاعات غلط عمدی و غیرعمدی وجود دارد. اگر می خواهید مهارت های خود را برای شناسایی اخبار جعلی در رسانه ها تقویت کنید، دوره آموزشی اطلاعات نادرست، اطلاعات نادرست و اخبار جعلی را بررسی کنید.

تعصب رسانه ای

همانطور که در درک پست وبلاگ سوگیری رسانه ای بررسی کردیم، سوگیری رسانه ها یک موضوع مداوم در صنعت رسانه است. سوگیری رسانه ای نظرات جانبدارانه توزیع کنندگان اخبار هنگام انتخاب داستان ها و رویدادهایی است که پوشش داده و پخش می شوند.

این موضوع بسیار مهمی است که باید به آن پرداخت. بدون آگاهی از سواد رسانه ای، مردم می توانند رویدادهای عظیمی را که به دلیل سوگیری رسانه ای در حال رخ دادن است، کاملاً از دست بدهند یا به اشتباه تفسیر کنند. روزنامه نگاران و تهیه کنندگان اخبار اغلب موقعیت ها را به گونه ای ترسیم می کنند که به نفع یک طرف ماجرا باشد.

ما باید بتوانیم نظرات و دیدگاه های خود را در مورد موقعیت ها شکل دهیم. سوگیری رسانه ای می تواند منجر به عدم درک کامل مصرف کنندگان از سناریوها و موضوعات شود و نظرات ما را به شدت تحت تاثیر قرار دهد. به همین دلیل است که سواد رسانه ای مهم است. به ما این امکان را می دهد که به طور انتقادی در مورد اطلاعاتی که دریافت می کنیم فکر کنیم.

با دوره ما از دانشگاه شفیلد می توانید درباره نحوه استفاده و دستکاری داده ها در رسانه ها اطلاعات بیشتری کسب کنید.

نگرانی های سلامت روان

متأسفانه بسیاری از رسانه های موجود امروزه سلامت روان جوانان را تهدید می کند. مطالعات نشان داده اند که بین استفاده زیاد از رسانه های اجتماعی و اضطراب و افسردگی رابطه وجود دارد.

در کنار خطر قلدری و آزار و اذیت آنلاین، فشار مقایسه کردن خود با دیگران در پلتفرم های رسانه های اجتماعی نیز وجود دارد. اینفلوئنسرها اکنون در تمام پلتفرم های رسانه های اجتماعی برجسته هستند و تصویری از آنچه باید به نظر برسید یا باید انجام دهید را ترسیم می کنند.

با این حال، مانند بسیاری از چیزهای آنلاین، این پست ها همیشه صادق نیستند. این عکس ها همه جنبه های زندگی مردم را به تصویر نمی کشند و تنها به نشان دادن تجملات می پردازند. اغلب، آنها با هدف فروش یا تبلیغ یک نام تجاری یا محصول خاص، حمایت مالی می شوند یا محتوای بسیار سرپرستی می کنند. به ویژه مخاطبان جوان تر ممکن است میزان کامل این پست ها را درک نکنند و خود را با چیزی که به نظر می رسد یک زندگی ایده آل است مقایسه کنند. مهارت های تفکر انتقادی برای مشاهده عینی چنین محتوایی ضروری است.

توانایی تمایز بین محتوای ارزشمند در رسانه های اجتماعی می تواند تفاوت بین یک تجربه مثبت یا منفی در رسانه های اجتماعی باشد. با توسعه مهارت های سواد رسانه های اجتماعی، می توانیم به آینده ای کمک کنیم که هیچ کس از نظر اجتماعی احساس انزوا نکند.